

Prevenција: Snaga je u meni (radionice)

Provoditelj: Mentor

Godina provedbe: 2018

Kratki opis programa

„Snaga je u meni“ je projekt psihosocijalne podrške i selektivne prevencije, usmjeren na djecu i mlade u riziku. Projektne aktivnosti usmjerene su na smanjivanje rizičnih i jačanje zaštitnih mehanizama tijekom djetinjstva i adolescencije (kao što su jačanje samosvijesti i samopoštovanja, povećanje razine znanja i različitih socijalno-emocionalnih vještina) što doprinosi smanjenju pojavnosti rizičnog ponašanja te otkrivanju mentalnog zdravlja. Aktivnosti se sastoje od ciklusa od ukupno 10 radionica - 5 edukativnih radionica i 5 radionica grupne podrške, individualnog savjetovanja i pomoći u učenju.

Sažetak programa

"Snaga je u meni" provodi se u partnerstvu s Centrom za socijalnu skrb Split i u suradnji s nekoliko splitskih osnovnih škola.

Projektne aktivnosti usmjerene su na smanjivanje rizičnih i jačanje zaštitnih mehanizama tijekom djetinjstva i adolescencije (kao što su jačanje samosvijesti i samopoštovanja, povećanje razine znanja i različitih socijalno-emocionalnih vještina) što doprinosi smanjenju pojavnosti rizičnog ponašanja te otkrivanju mentalnog zdravlja. Aktivnosti se sastoje od ciklusa od ukupno 10 radionica - 5 edukativnih radionica i 5 radionica grupne podrške, individualnog savjetovanja i pomoći u učenju. Radionice se održavaju u prostoru udruge, koriste i metode neformalne edukacije, primjerene u radu s malim grupama (do 10 sudionika).

1. Županije provedbe

Splitsko-dalmatinska

2. Datum početka i završetka programa

Datum početka: 1.9.2017.

Datum završetka: 31.8.2018.

3. Ostvaruje li program formalno partnerstvo u zajednici

da

4. Ako da, s kim (suradnik u provedbi)

Centar za socijalnu skrb Split

5. Dosadašnja iskustva udruge/institucije u provođenju istog ili sličnih programa

Mjesto provedbe programa: Split

Godina u kojoj se program provodio: 2017-2018

Broj obuhvaćenih korisnika: 19

6. Je li program originalno autorsko djelo nositelja ili je preuzet za korištenje uz dozvole autora

Izvor programa: Originalni program

Originalni naziv programa na jeziku s kojeg je preuzet:

7. Razina preventivnih intervencija

Selektivna

8. Okruženje na koje je program primarno usmjeren

Zajednica

9. Rizici i zaštitni imbenici na koje program cilja

Rizici imbenici: neadekvatne životne vještine, nedostatak samokontrole, agresivno ponašanje, antisocijalno ponašanje, zlouporabu sredstava ovisnosti, slabija školska postignuća

Zaštitni imbenici: pozitivna slika o sebi, učinkovita komunikacija, vještine rješavanja problema i donošenja odluka, prepoznavanje potreba i načina njihova zadovoljavanja, bolji školski uspjeh

10. Procjena potreba

Način provedbe: Analiza literature i izvješća te dostupnih podataka. Dostupni podaci govore o nezanemarivom broju djece i mladih sklonih različitim oblicima rizičnog ponašanja na razini države (Ilišin, Spajić i Vrkaš 2013., ESPAD 2015., Istraživanje Uporabe sredstava ovisnosti u općoj populaciji Republike Hrvatske, 2015.) te na razini područja provedbe projekta – Splitsko-dalmatinske županije (Izvješće HZJZ 2015., Konzumiranje psihoaktivnih tvari u školskoj populaciji 2006). Hrvatska se nalazi iznad europskog prosjeka prema konzumaciji ilegalnih droga, a stope liječenih ovisnika u Splitsko-dalmatinskoj županiji veće su od prosjeka za cjelokupnu Hrvatsku. Usporedba podataka iz istraživanja provedenog među učenicima (13-17 godina) u gradu Splitu 2002. i 2006. godine ukazuje na zabrinjavajući trend povećanja učestalosti rizičnog ponašanja (kao što je uzimanje doping sredstava i zlouporaba inhalanata (oba spola), pijenje alkoholnih pića (tzv. binge-drinking, kod učenika) te konzumiranja kokaina, heroina i speed-a kod učenika). Jedan od zaključaka donesenih temeljem ovog istraživanja jest da je potrebno kontinuirano provoditi projekte selektivne i indicirane prevencije za osobito ugrožene učenicima i učenice, odnosno djecu i mlade u riziku. Njih, prema McWhirteru i suradnicima (1993.), definiramo kroz set ponašanja, uzroka i posljedica koje posjeduju, a koje za mladog čovjeka znače opasnost od negativnih događanja u budućnosti. Rizici imbenici karakteristični za spomenutu populaciju podrazumijevaju neadekvatne životne vještine, nedostatak samokontrole, agresivno ponašanje, antisocijalno ponašanje, zlouporabu sredstava ovisnosti, slabija školska postignuća, naspram zaštitnih imbenika - pozitivne slike o sebi, učinkovite komunikacije i vještina rješavanja problema (Williams, Ayers i Arthur, 1997). Kako bi se smanjio utjecaj rizičnih faktora, a pojačao onaj zaštitnih, potreban je pojačan angažman u osmišljavanju i provođenju preventivnih programa usmjerenih na djecu i mlade u prijelaznom razdoblju (prelazak iz osnovne u srednju školu), a s ciljem osnaživanja i razvoja socijalno-emocionalnih vještina (komunikacijskih vještina, samokontrole, emocionalne svijesti, uspješnog rješavanja problema) ali i pružanja akademske podrške (Ialongo et al. 2001; Conduct Problems Prevention Work Group 2002b, Botvin et al. 1995; Scheier et al. 1999., prema Preventing Drug Use among Children and Adolescents, 2002). Pokazalo se da su preventivni programi najučinkovitiji kada uključuju interaktivne tehnike, poput grupnih diskusija ili igre uloga, koje omogućuju aktivno uključivanje učenika o zloupotrebi droga i razvoj vještina (Botvin et al. 1995). Osim toga, programi bi trebali biti dugotrajni i s ponavljanjem intervencija kako bi se osiguralo postizanje zadanih preventivskih ciljeva, a jedan od načina jest uključivanje djece i mladih u tzv. booster programe (Scheier et al. 1999.). Nakon sudjelovanja u ovakvim preventivnim programima djeca i mladi pokazuju višu razinu adaptacije, zadovoljniji su, prihvatljiviji i manje usamljeni (Klarin i Vidaković, 2002.), a za provedbu tih programa kao izuzetno važne istu su se organizacije civilnog društva (Nacionalna strategija suzbijanja zlouporabe droga u Republici Hrvatskoj od 2012. do 2017.)

Očekivani rezultati: Kvalitativni rezultati koje očekujemo po završetku projekta su: povećana razina znanja korisnika o štetnosti droga i drugih sredstava ovisnosti; razvijene/objavljene socijalno-emocionalne/životne; objavljen školski uspjeh kao zaštitni faktor; povećana svijest volontera o rizičnim ponašanjima i njihovoj prevenciji, posebice prevenciji ovisnosti; osnaženo međusektorsko partnerstvo te povećana svijest lokalne zajednice i šire javnosti o problemu ovisnosti među djecom i mladima.

Kvantitativni rezultati koje očekujemo su:

- 1) do 30 djece i mladih u riziku sudjelovalo je u projektu;
- 2) održana su tri ciklusa od 5 edukativnih radionica;
- 3) održana su tri ciklusa od 5 booster

radionica grupne;

- 4) određeni broj korisnika (predviđeno do 10) je pristupio individualnom savjetovanju;
- 5) određeni broj korisnika (predviđeno do 20) je iskoristio pomoć u učenju;
- 6) 5 volontera uključilo se u projekt pružanjem pomoći u učenju korisnicima;
- 7) povećan je školski uspjeh kod korisnika koji su primili pomoć u učenju;
- 8) 350 ljudi koji prate Facebook stranicu udruge informirano je o tijeku i rezultatima provedbe projekta

11. Trajanje programa

Trajanje jednog ciklusa programa u tjednima: 10

12. Ciljevi programa

Opis: suzbijanje i sprječavanje pojave ovisnosti među djecom i mladima u riziku.

Specifični: 1. Povećanje razine znanja djece i mladih u riziku o štetnosti droga i drugih sredstava ovisnosti

2. Jačanje socijalno-emocionalnih/životnih vještina

3. Jačanje školskog uspjeha kao zaštitnog faktora razvoja

4. Povećanje znanja svijesti volontera o rizičnim ponašanjima i njihovoj prevenciji

5. Osnaživanje međusektorskog partnerstva u provedbi selektivne prevencije

13. Ciljana skupina

Osnovna škola

14. Korisnici programa

Opis korisnika: Izravni korisnici projektnih aktivnosti su djeca i mladi iz obitelji koje su u tretmanu CZSS. Radi se o djeci i mladima za koje je zbog uvjeta rasta i razvoja u obitelji i/ili okolini veća vjerojatnost da počinu i/ili su već započeli razvijati neke oblike neprilagodnih oblika ponašanja. Očekivani broj korisnika je 30, a dobna struktura je od 13 do 15 godina, odnosno projektom želimo obuhvatiti djecu koja su u razdoblju prijelaza iz osnovne u srednju školu.

Broj korisnika na godišnjoj bazi: 19

15. Metode korištene u programu

Savjetovanje, Radionica, Grupna podrška

16. Program je evaluiran

da

17. Vrsta provedene evaluacije

Da - Evaluacija procesa i učenja

18. Metoda evaluacije

Tijekom provedbe projekta vrši se unutarnji monitoring i prikupljanje projektne dokumentacije (liste sudionika, procesne evaluacije i evaluacije učenja, izvještaji voditeljica aktivnosti, volonterski izvještaji, preporuke partnera u provedbi).

19. Evaluatori

Unutarnji

20. Najvažniji rezultati evaluacije

Korisnici su sudjelovanjem u edukativnim radionicama stekli nova znanja i razvili vještine potrebne za uspješno prepoznavanje vlastitih potreba, donošenje odluka, komunikaciju s ljudima u njihovoj okolini, nošenje sa stresnim situacijama, prepoznavanje i osvještavanje vlastitih kvaliteta. Također su stekli znanja o temi ovisnosti i sredstvima koja izazivaju ovisnost. Kroz radionice grupne podrške dobili su priliku da pričaju o svojim problemima i budu

saslušani od strane svojih vršnjaka, sagledaju svoje probleme iz druge perspektive, poslušaju savjete i dobiju podršku u donošenju važnih odluka.

Aktivnost pomoći u učenju pomogla je korisnicima da se suoje i savladaju teškoće povezane sa školom. Učenici su s volonterima istražili nove metode podučavanja koje su nastavili koristiti i po prestanku pomoći u učenju. S posljednjom grupom djece radionice su se nastavile i po završetku školske godine i bilo nam je iznimno zadovoljstvo čuti da im je pomoć u učenju pomogla da sa željenim uspjehom završe školsku godinu, a time i da upišu željenu srednju školu.

Po završetku cjelokupnog ciklusa radionica sudionici procjenjuju da su njihova očekivanja od radionica ostvarena (da su bile poučne i zanimljive, da su usvojili nova znanja) te isti uopće kako misle da će im naučeno pomoći u svakodnevnom životu.

Povratne informacije o utjecaju na korisnike dobili smo i od njihovih roditelja koji isti uopće kako su djeca bila zadovoljna sudjelovanjem na radionicama i da su se radovali odlasku u udrugu. Jedna mama naglašava kako joj se čini da se kćer u odnosu na sestrinuhvatila u koštac sa školom i postiže nešto bolji uspjeh, dok druga kaže kako je primijetila da je sin otvoreniji, da više priča o svojim svakodnevnim aktivnostima. Od djelatnica CZSS također smo dobili pozitivnu povratnu informaciju – primjećuju promjene u ponašanju korisnika, neki roditelji koji su ispočetka bili u velikom otporu prema uključivanju djece u projekt, na kraju su im se zahvalili što su ih uputili.

21. Program je promoviran u okviru medijske kampanje na nacionalnoj i/ili lokalnoj razini

Promoviran: ne

Sadržaj i tijek kampanje:

22. Ukupni proračun programa za jednu godinu provođenja (HRK)

139468

23. Izvori financiranja

Vlastita sredstva (HRK): 49468

Gradsko financiranje (HRK):

Županijsko financiranje (HRK):

Nacionalno financiranje (HRK): 90000

Drugi izvori (HRK):